



מה מסתתר מאחורי הסופגניות?
האידיאולוגיה האנטי ציונית של חב"ד
מאת: שחר אילן

הפשע שנעשה בה' באייר

"ב'הבוקר' (יומון הציונים הכלליים) בשנת תשי"ז התפרסם בשעתו תרגום של מאמר שכתב פרופ' הרברט וינער ב'טיים' האמריקני לתיאור פגישתו עם הרב. כותרת המאמר היתה ב'יום ה' באייר תש"ח נעשה פשע בארץ ישראל'. הרב הגדיר כפשע את עצם הקמת מדינת ישראל... הפשע היה, כפי שהסבר הרב, בכך שבמקום מושג קדוש שנקרא ארץ ישראל הופיע מושג בשם 'מדינת ישראל', שהיא כוללת רק חלק קטן מן השטח שהקב"ה נתן לנו, בהסכמת היהודים. הרעיון של אתחלתא דגאולה - שהקמת מדינת ישראל שימשה לו ביטוי, בעיני הדתיים לפחות - הוא רעיון כפרני מיסודו, כפי שהסביר הרב בהזדמנויות שונות ורבות, ואף תלה בכך את הסיבה לשפיכות הדמים בארץ ישראל, רחמנא ליצלן" ... [\(מתוך פרס חב"ד, ביטאון למחשבת חב"ד, גיליון 18, אלול תשס"ז, עמ' 313\)](#)

חסידי חב"ד מרבים מאד לפעול בקרב האוכלוסייה הדתית והחילונית הציונית ואף בקרב חיילי צה"ל. זו אחת מהסיבות שבגללן נוטה הציבור להניח שמדובר בחסידות ציונית או לפחות קרובה לצינות. סיבה אחרת היא העמדות האוסרות כל נסיגה משטחי ארץ ישראל ואפילו משא ומתן על נסיגה. עמדות כאלו מזוהות בדרך כלל עם חוגי האיחוד הלאומי. חב"ד גם מרבה פעול כדי לקבוע מי ישלוט בישראל ומה תהיה מדיניותו. איך זה מסתדר? מתברר שבחב"ד רואים דווקא בצינות את האחראיות לזיתורים ולפשרות על שטחים.

בנייר הזה ציטוטים רבים המוכיחים את העובדה שאנשי חב"ד אינם נוהגים בדרך כלל להבליט, אבל גם אינם מסתירים: חב"ד היא חסידות בעלת אידיאולוגיה אנטי ציונית ברורה. זו אינה מסקנה מטקסטים או פרשנות שלהם. אין כל צורך בכך. אלה דברים מפורשים שמובאים מפי האדמו"ר המנוח מלובביץ' הרב מנחם מנדל שניאורסון ומפי בכירי רבני חב"ד.

"התנגדות מוחלטת לרעיון הציוני"

מקור הסמכות העיקרי היום בחב"ד הם דבריו ומעשיו של האדמו"ר האחרון מלובביץ' מנחם מנדל שניאורסון. דבריו ופעולותיו של שניאורסון נגד הציונות מובאים שוב ושוב במאמרים כנגד השתתפות של אנשי חב"ד בכל עניין ציוני ובייחוד כנגד יום העצמאות. רבה של קהילת חב"ד בנוה יעקב טוביה בלוי, איש ציבור בולט בחסידות ובעבר מראשי הממסד שלה, [כתב לפני שנתיים](#) שהאדמו"ר מלובביץ' היה "גדול הלוחמים בציונות". לא פחות.

"ישנם הטוענים שנמצאים אנו בתקופה ד'אתחלתא דגאולה", [אמר הרבי באחת ההתוועדות שלו בתשמ"ג](#). "רחמנא ליצלן לומר על תקופה זו שזוהי 'אתחלתא דגאולה'!... נמצאים אנו בעיצומה של חשכת הגלות – חושך כפול ומכופל". [בהתוועדות אחרת](#) אמר שחסידי האתחלתא דגאולה הם שוטים.

יחסה העוין של חב"ד לציונות נחשף לציבור הישראלי במאבק שניהלו רבני החסידות נגד הדלקת המשואה ביום העצמאות האחרון בידי חסיד חב"ד הרב שמעון רוזנברג, סבו של ניצול הפיגוע במומביי מוישי הולצברג. את המאבק הזה הוביל רבה של קריית מוצקין דוד מאיר דרוקמן, מבכירי רבני חב"ד. במאמר [שפרסם דרוקמן בשורה של אתרים של חב"ד ואתרים חרדיים](#) הוא קרא לרוזנברג שלא להדליק משואה בשם החסידות, וגם פרסם סקירה מאד מקיפה על מאבקו של הרבי מלובביץ' בציונות.

הרב מלובביץ': "רחמנא ליצלן לומר על תקופה זו שזוהי 'אתחלתא דגאולה'!... נמצאים אנו בעיצומה של חשכת הגלות – חושך כפול ומכופל"

וכך כתב דרוקמן: "שיהיה ברור כשמש בצהרים: הרבי מליובאוויטש דעתו הייתה... התנגדות מוחלטת לרעיון הציוני". הוא מסביר שהרבי קרב אליו אישים ציונים כ"אנשים כיהודים פרטים שאותם צריך לקרב לאידישקייט ואין לזה קשר להתנגדות לאידיאולוגיה הציונית".

הוא מביא גם דוגמה הממחישה כמה חזקה היתה התנגדות הרבי למדינה: בראשית כהונתו של האדמו"ר קיימה ישיבת חב"ד המרכזית (המכונה על שם כתובתה – 770) סעודת התרמה (דינר). לאחר סיום הדינר קבוצת תורמים פצחו בשירת 'התקווה', ואנשי הישיבה לא יצאו מהדינר כדי למחות. "בתגובה לכך", כותב דרוקמן, "הסכיתו ושמעו – הרבי, לא פחות ולא יותר - הסיר את נשיאותו מישיבת ליובאוויטש המרכזית, וכך עד היום הזה בלוגו של הישיבה הנ"ל לא מופיעה השורה המתבקשת והרגילה – 'בנשיאות כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש"'.
עוד הוא כותב כי "מעולם לא עלה על דל שפתיו (של הרבי) צמד המילים 'מדינת ישראל'. הרבי אף התנגד שעל ספרים שבהוצאת ליובאוויטש יהיה סמל המגן דוד. זאת כדי שלא ייווצר רושם שיש קשר בין חב"ד להשקפה הציונית.

נשיא המדינה זלמן שז"ר היה ידוע כחסיד חב"ד. דרוקמן מספר ש"גם בשעה שהרבי קירב את מר זלמן שז"ר – מעולם לא נשמע מפיו הקדוש צמד המילים 'נשיא המדינה'. לחב"ד אנציקלופדיה אינטרנטית בשם חב"דפדיה. היא מגדירה את שז"ר: "סופר, עסקן, שר החינוך ופרזידנט מדינת ישראל". האנציקלופדיה מסבירה כי "הרבי פנה במכתביו לשז"ר בתואר פרזידנט".

סיפורים נוספים על יחסו של הרבי מלובביץ' למדינת ישראל מופיעים שם תחת [הערך ציונות](#).



וכך מספרת האנציקלופדיה החב"דית: "הרבי נלחם ברעיון הציוני בדרכים שונות. הרב יהודה פלדי נתבקש ע"י הרבי לעשות מערכה ציבורית בעניין, כולל פרסום מאמרים בעיתונות". [בערך העוסק בפלדי](#) מדווחת האנציקלופדיה כי כתב בנושאים אלה "עשרות מאמרים בעיתון "שערים" (ביטאון פועלי אגודת ישראל) וזכה לעידודים רבים מהרבי על כך".

עוד מדווחת האנציקלופדיה: "הסופר הרב פרץ אוריאל צימר, שהיה ידוע בדעותיו הקנאיות בנושא הציונות והמדינה, נצטווה ע"י הרבי להרבות בכתיבה אנטי ציונית... הרבי לא חשש להודיע בת רבים את דעת חב"ד בעניינים אלו". צימר "שטח את תחוננו לפני הרבי שיפטור אותו מזה... זה לא עזר לו במאומה, והרבי ציווה עליו בתוקף לכתוב עוד ועוד. ואכן בהוראת הרבי כתב את הספר "יהדות התורה והמדינה" - על יחס היהדות החרדית למדינה וליום העצמאות".

לאחר שצימר הדפיס מאמר נגד התפיסה הדתית לאומית הרואה בהקמת המדינה אתחלתא דגאולה (התחלת הגאולה), כתב לו הרבי: "...כבר הבעתי תשואות חן ושביעת רצון מרובה ממאמרו שהדפיס על דבר הטעות המצערת והמבהילה אשר קוראים לגלות מר וחושך כפול ומכופל בשם אתחלתא דגאולה". הרבי אף קבע שיש למחות בעניין זה "עוד פעם ועוד פעם".

ב"ה

תרומה | לימוד יומי | שאלות לרב | פורום | חנות | הרשמה לאתר | צור קשר

Chabad of Israel חב"ד כל הלב לכל אחד

הזן מדינה, עיר או שם שליח **איתור בית חב"ד**

דף ראשי | השבוע | סניפים ומוסדות | פעילות | שירותים | עיון | חגים | ילדים | פרסומים | אתרים

י"ד בתמוז התשע"א, 16/7/11 (תמוז ישראל) 5:47 זריחה: 19:47 שקיעה: דוגמית נוספים English | Pyccknn | Francais | Espanol

חפש חפש באתר חפש במדור זה

אפשרויות מתקדמות

שם פרטי שם משפחה

חפש חב"דניק

הודעות אחרונות בפורום

קנאות של אנדריות או אבה? - שיחה לפרשת פנחס פרשת השבוע

דרוש נוסע לרבי, להעברת תפילין שנשכחו אקטופליה בגבט חב"ד

חסידות מבוארת פרשת השבוע

זוג מחפש שליחות שליחות

לפורומים

שאלות אחרונות לרב

חזנה במקוה נשים ספר-תורה, תפילין, חזנה

חודש אלול
ראש השנה
עשרת ימי תשובה
יום הכיפורים
סוכות
שמחת תורה
חנוכה
ט"ו בשבט
פורים
פסח
ל"ג בעומר וימי הספירה
שבועות
בין המצרים
ט"ו באב

בערך [מדינת ישראל](#) מדווחת האנציקלופדיה כי "כאשר המרכז לענייני חינוך הדפיס לוח שנה, מחק הרבי את המילים 'יום העצמאות' שהיו רשומות בתאריך ה' באייר". אם הרבי מלובביץ' היה חי היום היה כנראה נחסך ממנו הצורך למחוק את יום העצמאות מהלוחות. [בעמוד חגי השנה של אתר חב"ד ישראל](#) לא מופיע יום העצמאות (למרות שמופיעים חגי חב"ד וכן ט"ו באב). [בלוח השנה של ארץ ישראל](#) של אתר חב"ד אינפו לא מוזכרים יום הזיכרון ויום העצמאות. [בלוח השנה של אתר בית חב"ד ובלוח של בית חב"ד רחובות](#) לא מופיעים יום העצמאות ויום העצמאות אבל הקמת המדינה מוזכרת כעובדה בהיסטוריה היהודית.

האדמו"ר הקודם: צלם הלאומיות בהיכל ה'

קודמיו של הרבי האחרון מלובביץ' התנגדו לציונות בחריפות גדולה עוד יותר. דרוקמן פרסם לקראת יום העצמאות [מסמך בשם שו"ת \(שאלות ותשובות\) עצמאות](#) שמטרתו להסביר מדוע אין לחגוג ביום החג הציוני. הוא מביא שם ציטוט נרחב של האדמו"ר הקודם מלובביץ' הרב יוסף יצחק שניאורסון (הרי"צ): "בהיות הרצל בארץ הקודש נתרחק יותר מה' וחילל את התורה והמצווה בריש-גלי, שנכנס לעיר הקודש ירושלים ת"ו (תבנה ומכונן) כשכבר נכנס השבת-קודש, והלך על מקום המקדש, אשר גם מצד האנושיות לא היה לו לעשות כן לחלל את השבת בפרהסיא בעיר הקדושה ובמקום היכלו יתברך לעשות הרע בעיני ה', ה' ישמרנו". המסקנה של הרי"צ: "אין זה אלא שנעשה בהדגשה מיוחדת להורות שיטתם הטמאה אשר כל ענין היהדות היא הלאומיות, וראש הציונים העמיד את צלם הלאומיות, היא המרידה בה' והכפירה בתורה ומצוותיה, גם במקום היכל ה'".

משואה? אין לך עלבון גדול מזה

במאמרו של דרוקמן הוא מגדיר את הדלקת המשואות כ"הדלקת אש זרה". את חגיגות יום העצמאות הוא מגדיר כ"אבסורד מביש". על האפשרות שהמשואה תודלק בשם חב"ד הוא כותב ש"אין לך עלבון גדול מזה"

שני אירועים הביאו את פרשת הדלקת המשואה [לשיאים מביכים](#). אחד מהם היה כאשר 11 מחשובי הרבנים של חב"ד, ביניהם כמה חברים בבית הדין של חב"ד, חתמו על "הבהרת דברים" הקובעת שהשתתפותו של רוזנברג "בטקס שתוכנו ורוחו זרים לרוח ישראל סבא – היא על דעתו הפרטית ובשום אופן לא בשמם של שלוחי חב"ד וחסידי חב"ד. פעולתו זו היא בניגוד לדעת רבני חב"ד". אחרי פרסום המכתב הוחלט לאפשר לרוזנברג בכל זאת להדליק משואה כדי למנוע שערורייה לאומית, שתגרום לחב"ד נזק הסברתי כבד. רוזנברג עצמו [ביזה את המעמד](#) כשהכריז שהוא מדליק את המשואה "לתפארת מדינת ארץ ישראל" כדי לא להכיר במדינת ישראל.



חובה לבזות את העבודה הזרה הציונית

גם בשנים האחרונות ממשיכים דוברים של פלגים שונים בחסידות חב"ד להבליט את ההתנגדות לצינות ביתר שאת.

דובר חב"ד מנחם ברוד הוא מהאנשים הנאבקים להפחית את הנזק שגורמם האידיאולוגיה האנטי ציונית לתדמית של חב"ד. הוא אף התווכח עם כותב השורות בנושא זה בתקשורת. אבל בפאנל שנערך ב-2008 בישיבת חמד [אמר ברוד](#): "הורתה ולידת של מדינת ישראל היא בטומאה מתוך אידיאולוגיה לאומית חילונית וברצון להיות ככל הגויים..."

הרב שלום דובער וולפא חסיד חב"ד מקרית גת הוא מהדוברים הבולטים של חב"ד בנושא שלמות הארץ. שלמות הארץ, אבל לא ציונות. [ביוכוח שניהל ברדיו החרדי קול חי](#) בנושא הדלקת המשואה אמר: "הרבי התנגד לכל החגיגות של יום העצמאות כידוע ולכן אנחנו מתנגדים לכל הקישור של ההדלקה לשם חב"ד... המדינה מושתתת על חוקי הגויים ואי-אפשר להדליק משואה לתפארת מדינת ישראל". וולפא פרסם ספר בשם "בין אור וחושך". הספר לדברי החב"דפדיה מסביר את "המרחק האינסופי" בין הציונות והקמת המדינה לגאולה האמיתית.

הרב טוביה בלוי "הרעיון של הציונות הוגדר ע"י רבותינו הקדושים, ואיתם כל גדולי ישראל, כרעיון כפרני, וממילא דינו כדין כמובן ופשוט" עבודה זרה,

רבה של קהילת חב"ד בנווה יעקב טוביה בלוי, עוד רב בולט בחסידות, [פרסם ב-2006](#) מאמר בעיתון החרדי בקהילה שהועלה גם לאתר חב"ד און ליין: "עלינו לצאת מנקודת מוצא של ההנחה היסודית הפשוטה שהרעיון הציוני הוא רעיון פסול בתכלית, עכו"מי (עכו"ם = עובד כוכבים ומזלות) במהותו, שנועד להביא ל'נירמול' מהותו של העם היהודי... כל גדולי ישראל נלחמו נגד הרעיון הציוני".

[במאמר שפרסם בחב"ד און ליין](#) ב-2010 כתב בלוי: "אנו שוכחים כי מדינת ישראל היא גלות ככל הגלויות...". הוא הרחיב בעניין החובה והמצווה של "ביזוי העבודה הזרה הציונית": "מילדותי חונכתי, וכך נוהגים רבים משלומי אמוני ישראל, שכאשר נתקלים בכנסייה נוצרית או בכומר ענוד צלב – יורקים ואומרים: 'שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו כי חרם הוא'... הרעיון של הציונות הוגדר ע"י רבותינו הקדושים, ואיתם כל גדולי ישראל, כרעיון כפרני, וממילא דינו כדין עבודה זרה, כמובן ופשוט".

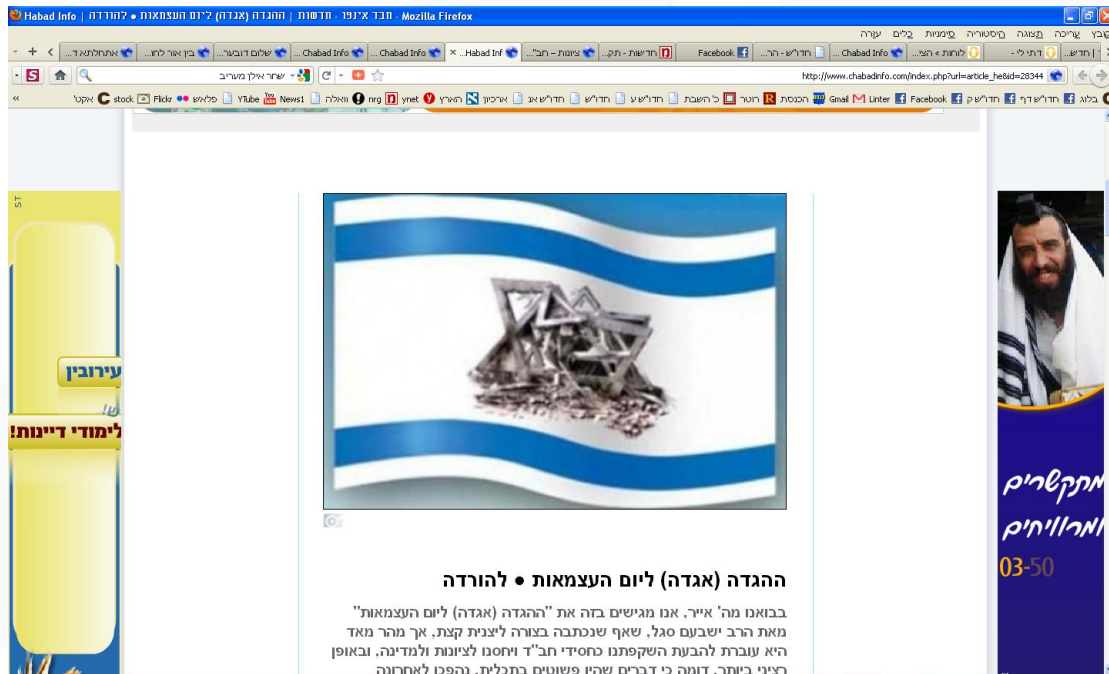
ואילו הרב יעקב הלוי הורוביץ מסביר [בפרדס חב"ד, ביטאון למחשבת חב"ד, מס' 17](#), למה התנגד הרבי מלובביץ' מנחם מנדל שניאורסון גם ליום ירושלים: "החגיגה שעושים ביום כ"ח באייר, אלה שחוגגים אותו, לכבוד 'ירושלים המאוחדת' או 'ירושלים השלמה' היא חגיגה ציונית לאומית במהותה. הרבי בעקבות... נשיאי חב"ד בתקופה המקבילה להתייסדות הציונות... ששללו את הציונות (החילונית וגם הדתית), בתכלית, לא יכל להסכים לחגיגה ביום הזה, שכן כל מהותו, אופיו ונשמתו של היום – הריהו ללאומיות חילונית או (בעיקר) דתית".

הרצל זה שם איום ונורא

כמובן, היחס השלילי לציונות ולמדינה, זכה לביטוי גם ביצירת ההומור והסאטירה של החסידות. לקראת יום העצמאות של 2009 פרסם אתר [חב"ד אינפו](#) מהאתרים החשובים של חסידות חב"ד את "ההגדה (אגדה ליום העצמאות)" מאת הרב ישבעם סגל. האתר מסביר בלשון המעטה מופלגת ש"אף שההגדה נכתבה בצורה ליצנית קצת מהר מאד היא עוברת להבעת השקפתנו כחסידי חב"ד לציונות ולמדינה". זו למשל הגרסה של סגל לעשרת המכות:

ואלו עשר המכות שהביאו מנהיגי המדינה על העם בישראל,
ואלו הן:

- א. מגילת העצמאות הנבובה.
- ב. המשפט הזר והעוין בישראל.
- ג. גזירת "מיהו יהודי".
- ד. הסתה וליבוי משטמה לתורה והיהדות.
- ה. הנסיגות מסיני ומשטחי ארץ ישראל.
- ו. החינוך הקלוקל במדינת ישראל.
- ז. חוק השבת והיתריה.
- ח. חופש מיסיונרי ועידוד ההתבוללות.
- ט. פוליטיזציה ושחיתות מוסרית בצה"ל.
- י. דיכוי חופש הדיבור והמחשבה.



מעל המגילה אגב מתנוסס דגל ישראל שבאמצעו מגן דוד חרב. ולסיום סיפור לכאורה שולי שאפשר ללמוד ממנו כל כך הרבה: **במאמר שפרסם לפני שנתיים** הרצל קוסאשווילי, חסיד חב"ד, באתר החדשות חב"ד און ליין הוא סיפר על הצרות שגורם לו שמו: "הרצל זה שם איום ונורא לאדם חרדי בכלל ולחב"דניק בפרט... אני מודע היטב לאסוציאציות שהשם הזה מעורר, לא רק בכם, גם בי למען האמת. אבל, אני יכול להבטיח לכל הדואגים לשמי הטוב שלא דבק בי גרם אחד של ציונות כתוצאה מהשם שהוצמד אליי. מי שמכיר אותי, יודע היטב שאני דווקא הייתי בוחר לקפוץ מהמרפסת המפורסמת בבאזל ולא להביט באופק המטושטש בבטחה".

נספח: אף שעל ואנטי ציוני – איך זה יתכן?

"בחב"ד יש טעות אופטית. כשמסתכלים מבחוץ חושבים שחב"ד היא ציונית. חב"ד איננה ציונית, בכל כתביו של הרבי לא מוזכרת מדינת ישראל, מה שכן מוזכר זה המושג ארץ הקודש וזו כבר אמירה. גאולה כהן שאלה את הרבי מדוע הוא לא קורא למקום הזה מדינת ישראל והרבי השיב לה שהביטוי שלו זה ארץ הקודש וישראל זה מלכות ישראל ולא דווקא המדינה שלנו. הרבי כתב בכמה מקומות שמי שחושב שאנחנו נמצאים באתחלתא דגאולה טועה". (הרב ד"ר יצחק קראוס מאוניברסיטת בר אילן, חוקר חסידות חב"ד). קראוס מציין שיחסם של אדמו"רי חב"ד הקודמים לצינונות היה קיצוני אף יותר, מה שגרם לאתר שטרעם.נט החב"די להעניק לראיון את הכותרת "בעניין הצינונות הרבי היה מתון יותר מקודמיו".

לדעת הקהל קשה מאד לעכל את המצב שבו אחד הגופים המזוהים ביותר עם התנגדות לכל החזרת שטחים הוא אנטי ציוני. הרב טוביה בלוי מיישב את הסתירה הזאת בשורה של מאמרים בפרדס חב"ד. להן ציטוטים:

"לרעיון הצינוני אין כל קשר לרעיון של החזקת שטחי ארץ קודש. הרעיון הצינוני הבסיסי הוא: 'ככל הגויים בית ישראל'. לכל עם 'נורמאלי' יש טריטוריה משלו וגבולותיה מוכרים על ידי אומות העולם. כל עם רשאי לוותר על שטחים, כפי הבנתו, וממילא ויתרה הצינונות מראש ובמוצהר על שטחים של ארץ הקודש. קדושת הארץ, שניתנה לעם ישראל על ידי הקב"ה, לא תפסה מקום כלל במשנת הצינונות. המשימה היא שעם ישראל יתקבל ל'משפחת העמים'. תורתנו הקדושה אינה קובעת בתחום זה כשם שאיננה קובעת בשאר התחומים... נסיגה מן השטחים ה'כבושים' (ואפילו מירושלים העתיקה!)... מתחייבת באופן ישיר מן הרעיון הצינוני, לשם השגת שלום...." (פרדס חב"ד 16, עמ' 197)

הוא מסביר: בהכרזת העצמאות "העם היהודי הכריז באופן ברור, קבל כל האומות, על ויתור מוחלט של שטחי ארץ הקודש, שהגויים לא הואילו לזכותו בהם, ובכללם כל המקומות הקדושים העיקריים, הכותל המערבי, מערת המכפלה, קבר רחל, קבר יוסף הצדיק, קבר שמואל הנביא וכו'... ממילא מובן שכל מי שחגג וחוגג את יום ה' אייר ומזדהה עם תוכנו ומהותו, 'חוגג', אם יודה או לא יודה, ויתור מוחלט על שלמות הארץ! אדם אינו חוגג את היום בו עמו הצהיר והכריז והפגין, את השלמתו עם העובדה ש'חסד לאומים' כפה עליו להכיר בכך שהמתנה שקיבל מן הקב"ה - אינה שייכת לו (או שייכת רק חלקית). השלמה כזו היא, פשוטה כמשמעה, כפירה, רחמנא ליצלן, בקדושת המתנה - ובמי שהעניק לו אותה"

"לעומת כל האמור, מלחמת ששת הימים ותוצאותיה מהוות תהליך אנטי ציוני במובהק. 1. המלחמה היתה כפויה ולא 'העם' החליט עליה. 2. אומות העולם כולן מתנגדות להחזקת השטחים. 3. והעיקר: יד ה' עשתה זאת באופן ברור וגלוי לכל... ניסי תשכ"ז מחקו את חרפת תש"ח ובמקום 'מדינת ישראל' של חסד לאומים ויציר כפיו של 'העם', באה ארץ ישראל כמתנת הקב"ה... מן האמור אנו מבינים כי המשך שליטה יהודית על בית לחם למשל מהווה אקט אנטי ציוני פי כמה וכמה יותר משליטה יהודית על בני ברק, למשל!"

ובלוי מסכם: "מאבק הרבי נגד החזרת שטחים היה במפורש מאבק נגד הרעיון הצינוני, הרעיון שהביא למדינת ישראל במתכונת ה' באייר תש"ח, רעיון התולה את קשרנו לארץ הקודש בחסד לאומים, כדי להיות 'ככל הגויים בית ישראל'... חובה להבהיר אמת זו מול הסילופים, שתחלתם בזדון שונאי חב"ד, כאילו דעתו הקדושה של הרבי נגועה חס וחלילה בצינונות, בשעה שהאמת היא להיפך ממש". (פרדס חב"ד 18, עמ' 315-307)